

Släkthistoriska Studier

Publicerad av Genealogiska Föreningen | Published by the Genealogical Society of Sweden

Släkthistoriska Studier 2023:107

Tre Sven Sundberg och ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900)

Per-Olof Åstrand, *Genealogiska Föreningen*

epost: p.o.aastrand@gmail.com, hemsida: <https://aastrand.pythonanywhere.com/>

 0000-0003-3384-7585

Publicerad den 24 juni 2023

DOI: 10.55797/lhu194 och ISSN 2004-3910

Öppen tillgång genom en Creative Commons CC BY 4.0 licens.

Copyright på artikeln tillhör författarna.

Publicerad på Kungliga Bibliotekets OJS-plattform publicera.kb.se.

Citera artikeln (exempel): Åstrand P.-O., *Tre Sven Sundberg och ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900)*, *Släkthistoriska Studier* 2023:107.

Släkthistoriska Studier publiceras av Genealogiska Föreningen (org. nr. 802001-19643), Lövströms Allé 7, Sundbyberg. Kontakt: shs@genealogi.net

Tre Sven Sundberg och ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900)

Per-Olof Åstrand¹

Genealogiska Föreningen

Publicerad 24 juni 2023

Bidrag till »Festskrift tillägnad Urban Sikeborg på hans 60-årsdag«

En del felaktiga påståenden i litteraturen om ärkebiskop Anton Niklas Sundbergs ursprung diskuteras. Det gäller inte bara en sammanblandning av två Sven Sundberg som anges vara hans far utan också uppgifter om familjenamnet Sundbergs ursprung. I tillägg diskuteras aspekter på ärkebiskop Sundbergs remarkabla klassresa då hans far, hattmakaren Sven Sundberg (1781–1852) i Uddevalla, var torparson från Sunne socken i Värmland – och särskilt vilken betydelse Svens farbror, kronolänsman Olof Sundberg (1759–1807), hade.

Även om ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900) idag är i stort sett okänd bland en bredare allmänhet var han under andra halvan av 1800-talet en av Sveriges mest kända och inflytelserika personer.² Anton Niklas var speciellt känd för sin stora frispråkighet och slagfärdighet och tillskrivs till exempel uttalandet »Näst gudlighet och sedlighet finns det inget värre än små snapsglas!«. Han var biskop i Karlstad vid den stora stadsbranden 1865, och om detta skrev Gustaf Fröding: »landshövdingen grät och bad, men biskopen svor och släckte«. Anton Niklas utsågs av kungen till talman i riksdagens andra kammare 1867, en post han innehade till 1872. Han var också första kammarens talman i perioden 1878–80 och ansågs vara en temperamentsfull talman som gärna uttryckte sitt missnöje med långrandiga talare. Anton Niklas var ärkebiskop från 1870 fram till sin död år 1900, längre än någon annan ärkebiskop efter reformationen. Han blev efter

---

¹ Artikeln är baserad på ett föredrag presenterat på Släktforskarseminarium 2019, Genealogiska föreningen, Solna, den 26 januari 2019. Detta är ett projekt som jag till och från har jobbat med sedan 2009, och i den processen har resurser som tillhandahållits av primärt ArkivDigital, Ancestry, Geni och MyHeritage använts. Jag har också fått betydande hjälp med tydandet av svårläst text i kyrkböckerna på Anbytarforum hos Sveriges släktforskarförbund. Kenneth Alexis Bergmans webbsida, <http://www.kenalexis.se>, innehåller många tips relevanta för projektet. Jag vill också tacka Christina Strömberg för hjälp med att finna relevant litteratur om Sveriges första koleraepidemier.

² Den kortfattade biografien i artikelns inledning är baserad på: Wieselgren (1889, s. 120–130); SBHL (s. 560); Norelius (1900); Edestam (1975, s. 111–120); SBL (1918–, band 34, s. 195, artikel av A. Jarlert); Petersson (2008). Se speciellt Jarlerts relativt nyskrivna artikel i Svenskt Biografiskt Lexikon.

riksdagsvalet till andra kammaren 1887 tillfrågad av kung Oscar II om att bli statsminister vilket han dock avböjde. Vid Anton Niklas begravning en kall vinterdag år 1900 deltog ca 10,000 personer i begravningsprocessionen, det största begravningsfölje som skådats i Uppsala. Med Anton Niklas Sundbergs död ansågs den moderna tiden i Sveriges kyrkohistoria vara påbörjad. För ett foto på ärkebiskopen, se Bild 1.

Anton Niklas Sundbergs far gjorde en klassresa från torparson i Sunne socken i Fryksdals härad i Värmland till hattmakarmästare i Uddevalla, en resa uppåt som sonen fortsatte. I diverse litteratur och arkiv samt i släktträd och diskussionsforum på nätet råder det dock en förvirring om vilken Sven Sundberg som var far till Anton Niklas. Det vanliga är att två Sven Sundberg antas vara enbart en person, även om de riktiga släktskapen också finns återgivna.³

Syftet med artikeln är därför att reda ut delar av släkten Sundberg från Sunne, en utredning som kommer att innehålla ett flertal Sven Sundberg varav en var far till Anton Niklas. I tillägg görs ett försök att belysa släktens bakgrund för att ge en bild av faktorer som ledde till Anton Niklas klassresa. Presentationen ges från författarens perspektiv, så vi kommer att starta med den »felaktigt utpekade« Sven Sundberg (1786–1869) som var författarens anfader, och sedan diskutera varför denne Sven Sundberg vanligtvis men felaktigt anges som Anton Niklas far. Efter det kommer anor till denne Sven Sundberg att presenteras och vi finner då att Anton Niklas far, också med namnet Sven Sundberg, var hans kusin.

I tillägg diskuteras ursprunget för släktnamnet Sundberg vilket också anges felaktigt i litteraturen:

A[nnton] N[iklas] S[undberg]s släkt var värmländsk. Hans farfar och farfars far var torpare under Rottneros i Sunne och hade tagit sig namn av hemsöcken, som på den tiden hette Sund. (Edestam 1975, s. 112).

Ytterligare ett antal anor presenteras i syfte att stärka argumentationen för de angivna släktskapen eller att ge ytterligare inblick i den klassresa som Anton Niklas och hans far gjorde.

Källor och redovisningsprinciper

Om redovisade händelser född/döpt, vigda eller död/begraven kan återfinnas på förväntad plats i respektive ministerialbok anges inte en källhänvisning, men den använda ministerialboken redovisas i källförteckningen.

Om en person skrivs omväxlande med patronymikon och familjenamn, i de flesta tillfällena Sundberg, skrivs personen med både patronymikon och efternamn, till exempel Sven Jonasson Sundberg, även om personen inte omnämns med bägge delarna samtidigt. Om däremot en person omtalas i arkiven med enbart efternamn, skrivs personen med enbart efternamn, till exempel Olof Sundberg.

I familjetabellerna anges enbart födelseinformation för barn även om barnen har följts i kyrkböckerna såvida barnen inte dog unga boende hemma hos föräldrarna och utan att

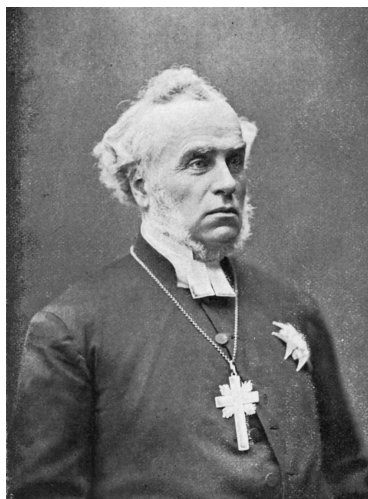

Bild 1. Ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900). Källa: Wikimedia Commons.

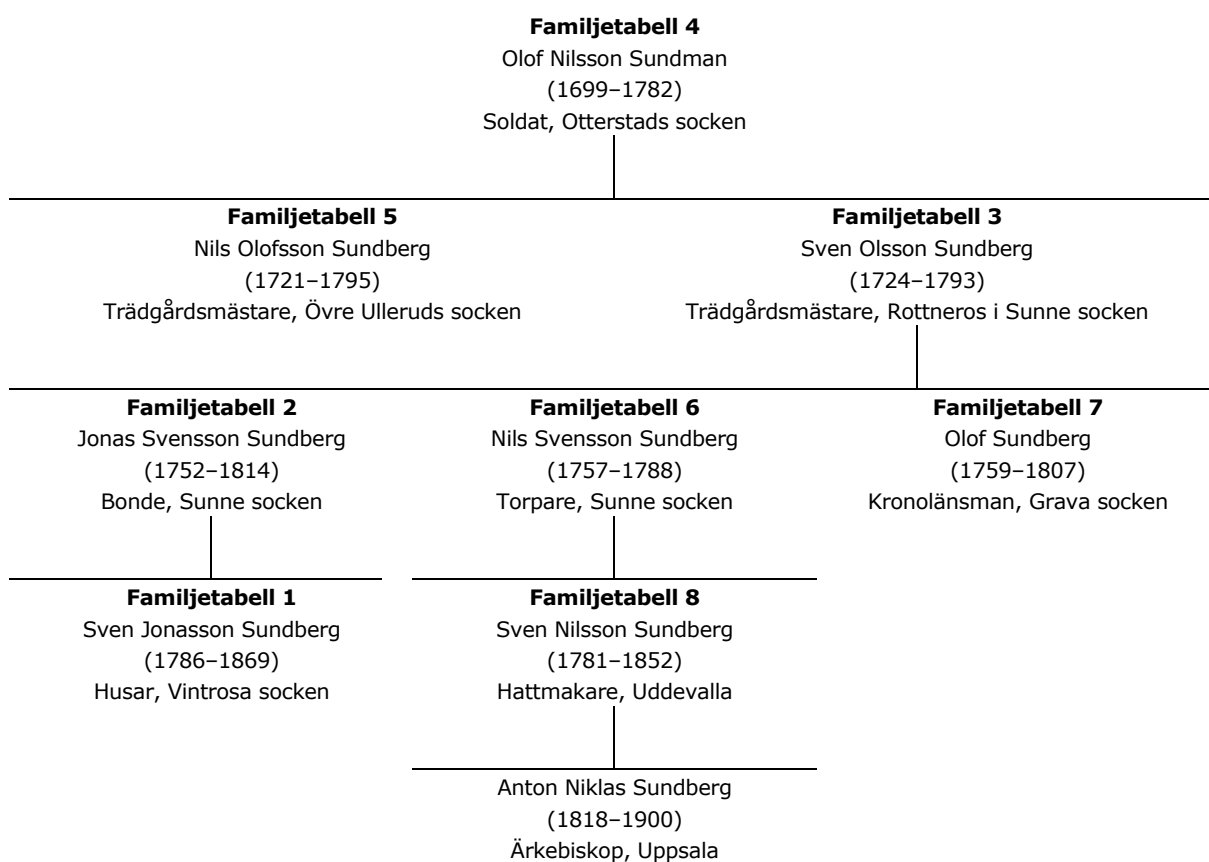
³ Andersson (1986) ställde en fråga i Släkt och Hävd om något annat, men det framgår tydligt att författaren kände till vilken Sven Sundberg som var Anton Niklas far. Se också inlägg på Anbytarforum hos Sveriges släktforskarförbund under *Kända personers anor -> Religion -> Sundberg, Anton Niklas (1818–1900)*, ärkebiskop av Carl Johan Ivarsson (16 september 2000) och Lennart Hjerpe-Norgren (8 augusti 2008) där den riktige Sven Sundberg är angiven som Anton Niklas far.

bilda familj. Då anges även uppgifterna från dödboken. En del barn diskuteras i mer detalj men enbart om det är relevant för problemställningen.

De källor som huvudsakligen använts är ministerialböcker och husförhörslängder. I de tillfällen husförhörslängder saknas eller har varit bristfälliga har uppgifterna kompletterats med mantalslängder. Då en av anorna var husar och en var soldat har också generalmönsterrullor använts. Bouppteckningar har eftersökts men hittats endast i ett fåtal fall.

I Tabell 1 ges en översikt över släktskapet mellan de familjer som diskuteras i artikeln. Det är långt ifrån en komplett översikt av anor och/eller ättlingar utan framställningen är begränsad till de familjer som är relevanta för arbetets problemställning. De presenteras också i den ordning som är mest relevant för problemställningen och familjetabellerna är numrerade enligt den ordning som de presenteras i artikeln.

Tabell 1. Släkttavlan är begränsad till huvudpersonen i de familjer som diskuteras.

Husaren Sven Jonasson Sundberg (1786–1869)

Sven Jonasson Sundberg (Familjetabell 1) var 1809–1832 husar vid Livregementets husarer, Örebro skvadron, Västra Granhammars rote i Vintrosa socken, Örebro härad, Närke. I den första generalmönsterrullan som Sven finns med, år 1816, anges han som född i Värmland, 30 år gammal, 6 ½ tjänsteår och med en längd på 5” 8’.⁴ Att Sven 1816 har 6 ½ tjänsteår är konsistent med att han tog värvning 1809 och med att han inte återfinns i den föregående generalmönsterrullan från 1807. Sven återfinns sedan i de följande generalmönsterrullorna fram till 1832, då han begärde avsked.⁵ I rullorna från 1829 och

⁴ KrA, Generalmönsterrullor 825 (1816; opaginerad; AD bildid: v376231.b3020).

⁵ Generalmönsterrullor 826 (1823; fol. 117), 827 (1826; fol. 117 och 1829; fol. 117) och 828 (1832; opaginerad; AD bildid: v376234.b1070).

1832 anges att Sven tidigare varit underofficer i Lantvärnet, vilket tyder på att han var en del av Lantvärnet i kriget mot Ryssland 1808–1809.⁶

Om man följer Sven Sundberg i husförhörslängderna för Vintrosa socken återfinns han som husar på Västra Granhammars ägor från ca 1810 och han anges vara född 1786 i Sunne socken.⁷ I senare husförhörslängder anges dock födelseåret till 1785.⁸ Vidare finns det i kyrkböckerna för Vintrosa socken ingen uppgift om Svens patronymikon. Det finns en möjlighet att Sundberg är ett soldatnamn som antogs när Sven blev husar vid Livregementets husarer så med utgångspunkt i kyrkoarkiven för Vintrosa socken kan vi bara förvänta oss att vi letar efter en Sven i Sunne socken född runt 1786.

Sven återfinns också i Sunne socken, född den 24 juni 1786 i byn Norra Arneby som fjärde barnet till Jonas Svensson Sundberg och Annika Jonsdotter (Familjetabell 2). Följaktligen var Sundberg inte ett soldatnamn. Sven kan då återigen följas i husförhörslängderna, nu för Sunne socken, och återfinns hos föräldrarna i byarna Norra Arneby 1786–1790, Gunnarsby 1790–1795 och sedan återigen i Norra Arneby från 1795.⁹ År 1810 anges Sven som husar utflyttad till »Nericket [Närke]«. ¹⁰ Vi kan då med stor sannolikhet anta att det är densamme Sven Sundberg som från ca 1810 återfinns som husar i Vintrosa socken.

I utflyttningslängden för Sunne socken anges rustmästaren Sven Jonasson Munter vara utflyttad den 8 juni 1810 från Norra Arneby till Närke.¹¹ Då även sidnumret i husförhörslängden, fol. 14, anges i utflyttningslängden och det är identiskt med den sida som Sven Sundberg återfinns på 1810, kan det, tillsammans med att patronymikonet Jonasson är riktigt och att det inte finns någon annan Sven Jonasson på samma sida, inte tolkas på något annat sätt än att det är denne Sven Sundberg som avses. I tillägg finns det i samma utflyttningslängd tidigare under 1810 en rustmästare Sven Munter som anges utflyttad från Norra Arneby till Stockholm, men här anges inte patronymikon eller sidnummer i husförhörslängden.¹² Det kan knappast vara någon annan Sven Munter som avses, men det är oklart varför han finns i utflyttningslängden två gånger under 1810. Varför tillnamnen, Munter och Sundberg, skiljer sig åt är antagligen för att när Sven tog värvning som husar i Sunne socken tilldelades han soldatnamnet Munter, vilket möjligtvis säger något om hans personlighet, men när han infann sig på regementet i Närke uppgav han att hans namn var Sundberg som var det familjenamn som användes i släkten. Notiserna i utflyttningslängden stärker dock att detta är densamme Sven Sundberg som växte upp i Sunne socken i Värmland och senare återfinns som husar i Vintrosa socken i Närke.

Var Sven Jonasson Sundberg far till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg?

Den Bromanderska samlingen är ett privatarkiv upprättat av Carl Wilhelm Bromander (1865–1963), domprost i Karlstad.¹³ Arkivet omfattar personer, släkter, gårdar och byar i Värmland.¹⁴ Efter Bromanders död togs arkivet över av Stifthistoriska sällskapet i Karlstad och har digitaliserats av ArkivDigital.

För släkten Sundberg omfattar arkivet en sida, och det är en handskrivna antavla för ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900).¹⁵ I den släkttavlan anges Anton Niklas

⁶ Se Hans Högmans, *Militaria*, URL: <http://www.hhogman.se/militaria.htm>.

⁷ ULA, Vintrosa kyrkoarkiv AI:10 (fol. 84).

⁸ Vintrosa kyrkoarkiv AI:12 (fol. 84), AI:22 (fol. 253) och husförhörslängderna däremellan.

⁹ *Norra Arneby, 1786–1790*: VA, Sunne kyrkoarkiv AI:17 (fol. 15) och AI:20 (fol. 14); *Gunnarsby 1790–1795*: Sunne kyrkoarkiv AI:20 (fol. 16) och AI:22 (fol. 17); *Norra Arneby, 1795–*: Sunne kyrkoarkiv AI:22 (fol. 14).

¹⁰ Sunne kyrkoarkiv AI:26 (fol. 14).

¹¹ Sunne kyrkoarkiv B:1 (fol. 35).

¹² Sunne kyrkoarkiv B:1 (fol. 33).

¹³ SBL (1918–, band 6, s. 380, artikel av C. E. Nygren).

¹⁴ Se ArkivDigital under Bromanderska samlingen för en beskrivning av arkivet.

¹⁵ VA, Bromanderska samlingen 49 (opaginerad; AD bildid: v28625.b394).

som son till Sven Sundberg (född 1786) och sonson till Jonas Svensson Sundberg (född 1752 och hemmansägare i Norra Arneby i Sunne), alltså den Sven Jonasson Sundberg som diskuterats ovan och som vid tidpunkten för Anton Niklas födelse var husar i Vintrosa socken och inte, som anges i Bromanderska samlingen, hattmakare i Uddevalla. Det finns ingen grund till generell kritik av Bromanderska samlingen, men felet på sidan om Sundberg är möjligtvis upphovet till att Sven Jonasson Sundberg frekvent men felaktigt anges som far till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg.

Ett annat möjligt upphov till det felaktigt angivna släktskapet mellan Sven Jonasson Sundberg och Anton Niklas Sundberg är en bok av Vitalis Svensson (1855–1936, komminister i Sunne 1898–1936), *Sunne kyrka genom tiderna*, utgiven 1959 efter författarens död.¹⁶ Där står det:

Nyssnämnda Sven Jonasson Sundberg var i hattmakare Warlings tjänst, då han uttogs till lantvärnet. År 1810 var han husar i Örebro. Kom därifrån till Uddevalla, där han blev hattmakare och välbärgad.

Det är återigen två olika Sven Sundberg som blandats samman.

Sven Jonasson Sundberg blir då ett utmärkt exempel på vikten av »bryggor och bojar«, med vilket det menas att det inte är tillräckligt att ange bojar, referenser till ministerialböcker, utan det är nödvändigt att dokumentera också bryggor, det vill säga hur bojarna hänger samman.¹⁷ Till exempel, hur vet vi att den Sven Sundberg som föddes i Sunne socken 1786 är densamme Sven Sundberg som gifte sig i Vintrosa socken 1813 och dog i Vintrosa 1869? I det här fallet är husförhörlängderna, i någon utsträckning kompletterade med mantalslängder, tillräckliga källor för att dokumentera sammanhanget och de tjänar då som bryggor.

Familjetabell 1. Sven Jonasson Sundberg (1786–1869)

Sven Jonasson Sundberg. Född den 24 juni 1786 i Norra Arneby, Sunne socken och död den 13 december 1869 i Västra Granhammar, Vintrosa socken. Husar vid Livregementets husarer, Örebro skvadron, Västra Granhammar rote, 1809–1832. Efter 1832 och fram till sin död, torpare i Västra Granhammar.¹⁸

Gift den 14 maj 1813 i Knista socken, Edsbergs härad, Närke, med *Katarina Hansdotter*, piga från Gysta, Knista socken. Född den 19 juni 1790 i Gysta och död den 15 mars 1859 i Västra Granhammar.

Barn:

- *Johan.* Född den 9 september 1815 i Västra Granhammar.
- *Maja Greta.* Född den 25 december 1817 i Västra Granhammar.
- *Per Olof.* Född den 24 juli 1820 i Västra Granhammar.
- *Sven.* Född den 16 januari 1823 i Västra Granhammar.
- *Johanna.* Född den 27 december 1825 i Västra Granhammar.
- *Anna Katarina.* Född den 13 maj 1829 i Västra Granhammar.
- *Karolina.* Född den 10 maj 1832 i Västra Granhammar.

Målet blir nu att reda ut släktförhållandet mellan husaren Sven Jonasson Sundberg och ärkebiskop Anton Niklas Sundberg och att fastställa vem hattmakaren Sven Sundberg var, som var far till Anton Niklas. Nästa steg blir att diskutera familjen till Sven Jonasson Sundbergs far, Jonas Svensson Sundberg.

---

¹⁶ Svensson (1959, s. 106f).

¹⁷ Skogsjö (2004 och 2019).

¹⁸ Vintrosa kyrkoarkiv AI:15 (fol. 101), AI:22 (fol. 253) och husförhörlängderna däremellan.

Jonas Svensson Sundberg (1752–1814)

Sven Jonasson Sundbergs far, Jonas Svensson Sundberg (Familjetabell 2) föddes den 26 april 1752 i Sjögerås, By socken, Näs härad i Värmland som den äldste sonen till Sven Olsson Sundberg och Maria Nilsson. Att det är denne Jonas Svensson Sundberg som anges som dräng från Trädgårdstorp, Sunne socken när han 1777 gifte sig med Annika Jonsdotter utreds i detalj när fadern Sven Olsson Sundberg presenteras (Familjetabell 3).¹⁹ Jonas och Annika var bönder i Norra Arneby, Sunne socken, 1777–1790, i Gunnarsby, Sunne socken, 1790–1795 och återigen i Norra Arneby 1795–1814.²⁰

Familjetabell 2. Jonas Svensson Sundberg (1752–1814)

Jonas Svensson Sundberg. Född den 26 april 1752 i Sjögerås, By socken och död den 21 februari 1814 i Norra Arneby.

Gift den 20 juli 1777 i Sunne socken med *Annika Jonsdotter*, piga från Gunnarsby, Sunne socken. Född den 24 december 1758 i Gunnarsby och död den 27 mars 1840 i Norra Arneby.

Barn:

- *Olof.* Född den 27 juli 1777 i Norra Arneby.
- *Jonas.* Född den 22 december 1779 i Norra Arneby.
- *Kerstin.* Född den 18 juli 1783 i Norra Arneby.
- *Sven.* Född den 24 juni 1786 i Norra Arneby. Se Familjetabell 1.
- *Maria.* Född den 23 april 1789 i Norra Arneby.
- *Katarina.* Född den 5 maj 1792 i Gunnarsby och död den 24 juli 1794 därstädes.
- *Per.* Född den 1 april 1795 i Gunnarsby och död den 20 augusti 1810 i Norra Arneby.
- *Katarina.* Född den 25 maj 1797 i Norra Arneby.
- *Nils.* Född den 18 september 1800 i Norra Arneby och död den 25 juni 1822 därstädes. Noteras som »ofärdig«.²¹

Vi fortsätter nu bakåt i tiden med att diskutera Jonas Svensson Sundbergs far, Sven Olsson Sundberg, och därmed ska vi också reda ut Jonas barndom.

Trädgårdsmästaren Sven Olsson Sundberg (1724–1793)

Jonas Svensson Sundbergs far, trädgårdsmästaren Sven Olsson Sundberg, föddes den 7 juli 1724 i Klackered, Otterstads socken, Kållands härad, Västergötland som ligger på Kållandsö i Väneren nära Läckö slott. Hans barndom i Västergötland behandlas närmare när hans föräldrar presenteras (Familjetabell 4).

Vi finner Sven Olsson Sundberg när han den 24 mars 1752 gifte sig med Maria Nilsson i Karlstads stadsförsamling där han anges som trädgårdsmästare.²² En månad senare

¹⁹ Trädgårdstorp är ett torp under Rottneros herrgård. Ofta anges *Rottnerostorpen* i kyrkböckerna i stället för att ange vilket torp, till exempel Trädgårdstorp, så slutsatsen att det är Trädgårdstorp som avses, både här och i fortsättningen, kan dras genom att jämföra födelseböcker med samtida husförhörslängder.

²⁰ *Norra Arneby, 1777–1790:* Sunne kyrkoarkiv AI:16 (fol. 14) och AI:20 (fol. 14); *Gunnarsby 1790–1795:* Sunne kyrkoarkiv AI:20 (fol. 16) och AI:22 (fol. 17); *Norra Arneby, 1795–:* Sunne kyrkoarkiv AI:22 (fol. 14). Två husförhörslängder för Sunne saknas för den här perioden. Normalt finns det två husförhörslängder för varje period, en för *västra sidan* och en för *östra sidan*. För perioden 1776–1781 saknas husförhörslängden för östra sidan (där Norra Arneby ligger) och för nästkommande period 1781–1784 saknas husförhörslängden för västra sidan (där Svenstorp och Trädgårdstorp ligger).

²¹ Sunne kyrkoarkiv AI:32 (fol. 20).

²² VA, Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv CI:2 (fol. 367). Sven nämns inte med namn utan anges som »Trädgårdsmästaren ifrån Sund och By socken«. Maria anges med patronymikon som »pigan Maria Nilsson». Att detta är Sven Olsson Sundberg stöds av att den äldste sonen Jonas föddes en månad senare i By socken.

föddes den äldste sonen Jonas (Familjetabell 2) i Sjögerås i By socken. Vi kan därför anta att Sven runt år 1752 var trädgårdsmästare vid Sjögerås säteri.²³

Sven Olsson Sundberg med familj återfinns i perioden 1752–1757 i gården Sävelskog i Brunsborgs socken i Jösse härad i Värmland.²⁴ Då Sävelskog sedan 1732 ägdes av Brunsbergs bruk²⁵ kan det antas att Sven i den perioden var trädgårdsmästare vid Brunsbergs herrgård i Brunsborgs socken. Den 4 augusti 1754 föddes familjens andra barn, dottern Kajsa, i Sävelskog.

Från 1757 fanns familjen i Trädgårdstorp, ett av Rottnerostorpen, vid Rottneros herrgård i Sunne socken, där Sven Olsson Sundberg arbetade som trädgårdsmästare.²⁶ Runt 1781 flyttade familjen till sist till byn Norra Arneby, också i Sunne socken.²⁷

Familjetabell 3. Sven Olsson Sundberg (1724–1793)

Sven Olsson Sundberg. Född den 7 juli 1724 i Klackered, Otterstads socken och död den 17 april 1793 i Norra Arneby, Sunne socken.

Gift den 24 mars 1752 med *Maria Nilsson* i Karlstads stadsförsamling. Född den 18 februari 1726 i Asphyttan, Färnebo socken, Färnebo härad, Värmland.²⁸ Död den 24 november 1799 i Norra Arneby.

Barn:

- *Jonas.* Född den 26 april 1752 i Sjögerås, By socken. Se Familjetabell 2.
- *Kajsa.* Född den 4 augusti 1754 i Sävelskog, Brunsborgs socken och död den 20 januari 1760 i Trädgårdstorp, Sunne socken.
- *Nils.* Född den 10 augusti 1757 i Trädgårdstorp. Se Familjetabell 6.
- *Olof.* Född den 25 november 1759 i Trädgårdstorp. Se Familjetabell 7.
- *Sven.* Född den 4 mars 1762 i Trädgårdstorp.
- *Kajsa.* Född den 20 november 1764 i Trädgårdstorp.
- *Anders.* Född den 30 augusti 1768 i Trädgårdstorp och död den 7 december 1786 i Norra Arneby.
- *Maria Lisa.* Född den 28 november 1772 i Trädgårdstorp.

Att det är samma familj som bodde i Brunsborgs socken fram till 1757 och efter det i Sunne socken stöds av att dottern Kajsa som föddes 1754 i Brunsborgs socken dog 1760 i Sunne socken. Ytterligare stöd ges av att födelseplatsen för den äldste sonen Jonas anges till Brunsberg i Brunsborgs socken i två av Sunne kyrkoarkivs husförhörslängder,²⁹ dock felaktigt eftersom han föddes redan tidigare i Sjögerås i By socken.

Vi har därmed fastställt två anor på husaren Sven Jonasson Sundbergs (1786–1869) fädernelinje: hans far, Jonas Svensson Sundberg (1752–1814), och hans farfar, trädgårdsmästaren Sven Olsson Sundberg (1724–1793). Vi har dock också fastställt att familje-

²³ Sven Olsson Sundberg har dock inte hittats i Sjögerås i den första husförslängden för By socken, se VA, By-Säffle kyrkoarkiv AI:1 (s. 132–135). Husförhörslängden anges vara för perioden 1751–1754, men det verkar som att uppgifter för Sjögerås förts in endast för 1751.

²⁴ För åren 1753–1758: RA, Mantalslängder Örebro län 111 (fol. 567r), 112 (s. 1254), 113 (fol. 544v), 114 (s. 1091), 115 (s. 1087) och 116 (s. 1090). Sven återfinns i Sävelskog i mantalslängderna för perioden 1753–1757. Sven finns inte i mantalslängden för 1758, vilket stämmer med att sonen Nils föddes i Sunne socken 1757. Sven finns inte heller i Sävelskog i mantalslängden för 1752, se ULA, Länsstyrelsen i Örebro län, Landskontoret EIII:23 (s. 1044). Slutsatsen är därför att Sven fanns i Sävelskog från 1752 (från 1725 upprättades mantalslängden i regel i slutet av föregående år, se Bäckmark (2016, s. 37)) till 1757. I mantalslängderna för år 1753 och 1754 är det noterat att Sven är »trädgårdsmästare«.

²⁵ Lindahl (1946, s. 173).

²⁶ Sunne kyrkoarkiv AI:9 (fol. 7).

²⁷ Sunne kyrkoarkiv AI:15 (fol. 8) och AI:16 (fol. 14).

²⁸ VA, Filipstads kyrkoarkiv C:5 (fol. 205). Färnebo (Filipstads landsförsamling) var en annexförsamling i ett pastorat där Filipstad var huvudförsamling.

²⁹ Sunne kyrkoarkiv AI:17 (fol. 15) och AI:20 (fol. 14).

namnet Sundberg inte har något med Sunne socken att göra då Sven Olsson Sundberg hade namnet innan han flyttade till Sunne. Innan vi går vidare med att fastställa släktskapet till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg ska vi därför undersöka namnet Sundbergs ursprung närmare genom att gå ytterligare en generation tillbaka i tiden.

Soldaten Olof Nilsson Sundman (1699–1782)

Här avhandlas Sven Olsson Sundbergs (Familjetabell 3) far Olof Nilsson Sundman och hans familj. Olof var soldat 1717–1742 vid Västgöta-Dals regemente, Kållands kompani, Sunnegata rote i Otterstads socken, Kållands härad, Västergötland, och han återfinns också i motsvarande generalmönsterrullor för Västgöta-Dals regemente.³⁰ I generalmönsterrullan från 1742 anges att Olof var (något moderniserad stavning) »fördärvad uti bröstet och således oduglig« och han fick avsked. I samma generalmönsterrulla anges att efterträdaren vid Sunnegata rote var Anders Larsson Sundman. Efternamnet Sundman var därför vid det här tillfället något som följde med soldattorpet Sunnegata och var därmed inte ett släktnamn. Det kan förklara varför Olofs äldsta söner senare inte tog sig namnet Sundman utan det snarlika Sundberg, som också det kan ha inspirerats av Sunnegata soldattorp i byn Klackered där de växte upp.

Familjetabell 4. Olof Nilsson Sundman (1699–1782)

Olof Nilsson Sundman. Född den 9 februari 1699 i Vänsjötorpet, Senäte socken, Kållands härad och död den 24 januari 1782 i Nästet, Senäte socken.³¹

Gift med *Ingeborg Nilsson*. Född den 25 september 1695 i Ingemarstorpet på Sånna, Tådene socken, Kållands härad och död den 17 mars 1783 i Ekebo, Otterstads socken. Ingeborg var dotter till Nils Bengtsson och Anna Olofsdotter och familjen flyttade från Ingemarstorpet på Sånna i Tådene socken till Berg i Otterstads socken 1699 när Nils Bengtsson blev slottssmed vid Läckö slott.³²

Barn:

- *Nils.* Född den 7 september 1721 i Klackered, Otterstads socken. Se Familjetabell 5.
- *Sven.* Född den 7 juli 1724 i Klackered. Se Familjetabell 3.
- *Jonas.* Född den 23 februari 1727 i Klackered.
- *Olof.* Född den 21 februari 1730 i Klackered.
- *Annika.* Född den 26 september 1732 i Klackered.
- *Anders.* Född den 10 april 1735 i Klackered.
- *Ingrid.* Född den 9 januari 1739 i Klackered.

Det återstår dock att fastställa att den Sven som föddes den 7 juli 1724 i Klackered, Otterstads socken är densamme person som presenteras som Sven Olsson Sundberg i Familjetabell 3, född i Västergötland samma datum som angivet här. För att nå det målet ska vi se närmare på Svens bror Nils.³³

³⁰ Generalmönsterrullor 564 (1719; opaginerad; AD bildid: v46735b.b1700 och 1720; opaginerad; AD bildid: v46735b.b4350), 565 (1721; opaginerad; AD bildid: v46736.b148), 566 (1725; s. 550), 567 (1729; opaginerad; AD bildid: v46738.b172) och 568 (1736; s. 492 och 1742; s. 204).

³¹ Kyrkböckerna för Otterstads och Senäte socknar fördes till stora delar gemensamt. Genom att studera husförhörlängderna kan man avgöra i vilken socken respektive gård och by låg.

³² Utflyttning: GLA, Tådene kyrkoarkiv C:1 (fol. 171); inflyttning: GLA, Otterstads kyrkoarkiv C:1 (fol. 129).

³³ En diskussion om Olof Nilsson Sundman och en del av hans barn finns på Anbytarforum hos Sveriges släktforskarförbund under *Landskap -> Västergötland -> Socknar -> Otterstad* under en längre period, 2000–2008, med bidrag från Owe Fanqvist (27 augusti 2000), Thage Petrusson (27 augusti 2000, 20 januari 2005 och 8 januari 2008), Peter Arnstberg (14 juli 2001 och 31 december 2004) och Staffan Thyren (19 januari 2005) som innehåller relevanta upplysningar.

Trädgårdsmästaren Nils Olofsson Sundberg (1721–1795)

Nils föddes den 7 september 1721 i Klackered, Otterstads socken som den äldste sonen till soldaten Olof Nilsson Sundman och Ingeborg Nilsson (Familjetabell 4). Nils var därmed en äldre bror till Sven Olsson Sundberg (Familjetabell 3).

När Nils Olofsson Sundberg dog den 8 februari 1795 i Rud i Övre Ulleruds socken, Kils härad, Värmland, nedtecknas en relativt omfattande levnadsbeskrivning i dödboken (försiktigt moderniserad stavning och gårdar har blivit förtydligade med sockentillhörighet):³⁴

Trädgårdsmästaren Nils Sundberg föddes 1721 7/9 uti Otterstads församling, Kållandsö och Västergötland av fadern skräddaren Olof Nilsson, och modern hustrun Ingeborg Olofsdotter, av vilka han uppfostrades och lärde att läsa. Blev antagen såsom lärling uti den stora trädgården vid Läckö slott 1741, förblev därstädes några år, och begav sig sedan hit till Värmland. Blev trädgårdsmästare på Hammarsten [Grums socken] 1750, flyttade därifrån till Höglunda [Nors socken, Grums härad] där han 1754 trädde i äktenskap med sin nu överlevande änka. Levde med henne något över 40 år, och avlade 5 söner och 2 döttrar, av vilka 3 söner äro döda. Från Höglunda flyttade han till Gylleby [Sunne socken], därifrån till Uddeholm [Norra Råda socken, Älvdals härad], vidare ifrån det stället till Munkforsen [Ransätters socken, Kils härad], och därifrån till Rud. Under sin varelse därstädes har han besörjt om trädgårdsskötseln på Ransäter, och jämväl gott annat folk i gemenskapen biträdde.

Födelsedatum och patronymikon för Nils Olofsson Sundberg stämmer med den Nils som anges som son i Familjetabell 4. Vidare har Nils och hans bror Sven Olsson Sundberg, då de bodde i Sunne socken samtidigt i en period, varit dopvittnen för en del av varandras barn.³⁵ Det är därför rimligt att dra slutsatsen att Sven och Nils är bröder och att Sven, som var tre år yngre än Nils, samtidigt eller några år efter har haft samma levnadsbana som sin bror med start som lärling i trädgården vid näraliggande Läckö slott och sedan en flytt över Väneren till Värmland.

Familjetabell 5. Nils Olofsson Sundberg (1721–1795)

Nils Olofsson Sundberg. Född den 7 september 1721 i Klackered, Otterstads socken och död den 8 februari 1795 i Rud, Övre Ulleruds socken.

Gift med *Ulrika Hansdotter*, född 1725 i Brattfors socken, Färnebo härad, Värmland, och död 23 mars 1809 i Rud.³⁶

*Barn:*³⁷

- *Jakob.* Född den 24 november 1753 i Mosserud, Brattfors socken.
- *Ingeborg.* Född den 23 augusti 1755 i Mosserud.
- *Olof.* Född 1758 och död den 13 februari 1759 i Åsbacken, Sunne socken.
- *Johan(nes).* Född den 21 januari 1760 i Åsbacken och död den 5 augusti 1773 i Östra Råda, Norra Råda socken, Älvdals härad, Värmland.
- *Brita Maria.* Född den 23 mars 1762 i Gylleby torp, Sunne socken.
- *Nils.* Född den 24 maj 1764 i Svineberg, Sunne socken.

³⁴ Tack till följande personer i Svensk Genealogisk Tidskrifts Facebook-grupp för hjälp med att tyda texten: Jonas Magnusson, Olle Elm och Ulf Berggren.

³⁵ Sven Olsson Sundberg var dopvittne på brorsdottern Brita Marias dop 1762. Nils Olofsson Sundberg var dopvittne för tre av Svens barn: Nils (1757), Olof (1759) och Sven (1762).

³⁶ Se dödboken, VA, Övre Ulleruds kyrkoarkiv F:3 (fol. 131), för födelseår. Födelsebok saknas för Brattfors socken för perioden 1694–1737.

³⁷ Flera av barnen till Nils och Ulrika har inte kunnat följas i kyrkoarkiven, men de omnämns i Nils Olofsson Sundbergs bouppteckning, se VA, Kils häradsrätts arkiv FIIa:5 (bouppteckning 23 mars 1795; AD bildid: v47791.b174). Sonen Jakob anges ha avvikit från orten, dottern Ingeborg sades vara i Arboga utan att närmare upplysningar kunde lämnas, och sonen Olof vistas i Västergötland.

- *Olof*. Född den 26 december 1769 i Åsegård, Lysviks socken, Fryksdals härad, Värmland.

En intressant aspekt med de uppgifter som finns i dödsnotisen ovan från 1795 är att de skulle kunna gå att kontrollera mot tidigare arkiv och därmed kan man få ett exempel på i hur stor grad informationen är korrekt. Vi har redan fastställt att födelsedatum och födelsesocken stämmer för Nils Olofsson Sundberg. Däremot var fadern Olof Nilsson Sundman soldat och inte skräddare och modern Ingeborg hade patronymikonet Nilsson och inte Olofsdotter som påstods i Nils Olofsson Sundbergs dödsnotis.

Nils Olofsson Sundberg återfinns vid Hammarstens herrgård ca 1751 där han anges som »trädgårdsdräng Sundberg« och kommande från Västergötland.³⁸ Då förnamnet inte skrivs ut och födelseåret anges till 1725 (och Nils föddes 1721) kan det inte uteslutas att det är till exempel hans bror Sven, född 1724, som avses. I dödsnotisen anges att Nils gifte sig 1754 i Höglunda i Nors socken, men kyrkoarkiven för Nors socken startar först 1779 och uppgiften kan därmed inte bekräftas med notis i en vigselbok. Dock föds den äldste sonen Jakob redan 1753 i Mosserud i Brattfors socken, en socken som också anges som hustrun Ulrikas födelsesocken, men Mosserud eller Brattfors socken omnämns inte i dödsnotisen.

Familjen återfinns sedan, i överensstämmelse med dödsnotisen, i Sunne socken där tre av barnen föddes: Johan(nes) 1760, Brita Maria 1762 och Nils 1764. Enligt husförhörslängden för Sunne för perioden 1757–1764 fanns familjen i Åsbacken där Nils Olofsson Sundberg anges som trädgårdsmästare.³⁹ Då dottern Brita Maria i födelseboken anges vara född i Gylleby torp, är det rimligt att anta att Nils var trädgårdsmästare vid Gylleby i enlighet med dödsnotisen ovan.

Efter det anges familjen i dödsnotisen vara utflyttad till Uddeholm i Norra Råda socken, men Nils Olofsson Sundberg fanns i perioden ca 1766–ca 1771 som trädgårdsmästare i Åsegård i Lysviks socken,⁴⁰ som ligger i Fryksdals härad strax norr om Sunne socken. Här föddes också sonen Olof 1769. Däremot anges i husförhörslängden för Lysvik att Nils med familj flyttade till Norra Råda socken (försiktigt moderniserad stavning): »Bortflyttad till Älvdalen och Råda socken med hela hushållet«⁴¹ i enlighet med dödsnotisen ovan. Sonen Johan(nes) dog också i Norra Råda socken 1773 vid tretton års ålder.

Även om det bara är en enskild arkivnotis är det ett belysande exempel på att vi har en tendens att betrakta det som står i en originalkälla för »sant«. Påståenden som finns där måste också prövas mot oberoende källor när det är möjligt.⁴² Bristen med dödsnotisen ovan är antagligen att den upprättades en betydande tid efter skeendena och efter att hustrupersonen avled. Dock var Nils hustru fortfarande i livet 1795, men det är oklart i vilken grad hon har lämnat information till dödsnotisen.

Till sist ska vi fastställa släktskapet till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg genom att diskutera två av barnen till Sven Olsson Sundberg (Familjetabell 3), Nils och Olof.

Nils Svensson Sundberg (1757–1788)

Här avhandlas Sven Olsson Sundbergs son Nils Svensson Sundberg, som vi kommer att se är farfar till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg. Nils var bror till Jonas Svensson Sundberg (Familjetabell 2). Nils bodde hos föräldrarna i Trädgårdstorp tills han vid giftermålet med Karin Nilsson 1781 bodde en kort period i hustruns föräldrahem Svenstorp där den

³⁸ VA, Grums kyrkoarkiv AI:1 (fol. 129).

³⁹ Sunne kyrkoarkiv AI:10 (fol. 161). Nils namn är felskrivet som Nils *Svensson* Sundberg och namnet på hans hustru är felaktigt angivet. Dock anges barnen riktigt. Familjen har inte kunnat återfinnas i husförhörslängderna för Gylleby torp, Gylleby och Svineberg, som anges som födelseplatser för Brita Maria och Nils.

⁴⁰ VA, Lysviks kyrkoarkiv AI:1 (fol. 25) och AI:2a (fol. 31).

⁴¹ Lysviks kyrkoarkiv AI:2a (fol. 31).

⁴² Se vidare Lundholm (2016) och Thurén (1991).

äldste sonen Sven föddes bara en månad efter giftermålet. Sedan återfinns familjen en period hos Nils Svensson Sundbergs föräldrar i Norra Arneby.⁴³ De flyttade efter det till Nils födelsehem Trädgårdstorp där dottern Maria föddes i augusti 1783. Familjen drabbades dock hårt då dottern Maria dog i juni 1785 nästan två år gammal genom en olycka, »ihjälslagen av en nedfallande plantlagsmatta«.⁴⁴ Nästa tragedi drabbade familjen när Nils Svensson Sundberg dog vid 31 års ålder i december 1788 genom »slag«, fem månader innan sonen Nils föddes i maj 1789.

Nils Svensson Sundbergs änka Karin Nilsson gifte om sig den 10 april 1791 med Per Elofsson, dräng från Röberg i Sunne socken. De fick först två söner, Elof, född den 1 januari 1792, och Olof, född den 23 augusti 1795, innan de 1796 flyttade från Trädgårdstorp till Karins föräldrahem i Svenstorp.⁴⁵ Då drabbades Karin av nästa motgång då hennes andra make, Per Elofsson, dog vid 40 års ålder i »feber« den 24 juni 1798, fem månader innan deras tredje son, Per, föddes den 5 december 1798. Karin Nilsson anges som »utfattig« och barnen i det första äktenskapet med Nils Svensson Sundberg flyttade till Nils bror Olof Sundberg (Familjetabell 7). Karin bodde kvar på Svenstorps ägor fram till runt 1813 och återfinns sedan i Rottnerostorpen.⁴⁶ Hon 1818 flyttade till sonen Sven i Uddevalla (Familjetabell 8).

Familjetabell 6. Nils Svensson Sundberg (1757–1788)

Nils Svensson Sundberg. Född den 10 augusti 1757 i Trädgårdstorp, Sunne socken och död den 25 december 1788 därstädes.

Gift den 25 februari 1781 med *Karin Nilsson*, piga från Svenstorp, Sunne socken. Född den 20 mars 1758 i Svenstorp och död den 6 september 1834 i Uddevalla N:o 195, Uddevalla.

Barn:

- *Sven.* Född den 26 mars 1781 i Svenstorp. Se Familjetabell 8.
- *Maria.* Född den 1 augusti 1783 i Trädgårdstorp och död den 13 juni 1785 därstädes.
- *Maria.* Född den 24 mars 1786 i Trädgårdstorp och död den 5 januari 1872 i N:o 141, Karlstads stadsförsamling. Gift, fyra barn. Trumslagarhustru i Karlstad.⁴⁷
- *Nils.* Född den 20 maj 1789 i Trädgårdstorp.

Innan vi diskuterar Nils Svensson Sundbergs son Sven, som var far till ärkebiskop Anton Niklas, ska vi diskutera Nils bror, Olof Sundberg. Grunden till det är att Nils barn, efter hans död, åtminstone i perioder bodde hos brodern Olof och inte hos modern Karin, antagligen av ekonomiska skäl. Det kommer också att argumenteras för att Olof Sundberg hade stor betydelse för den klassresa som brorsonen Sven påbörjade och som fullföljdes av Anton Niklas.

Kronolänsman Olof Sundberg (1759–1807)

Här avhandlas Sven Olsson Sundbergs (Familjetabell 3) tredje son Olof Sundberg, bror till Jonas Svensson Sundberg (Familjetabell 2) och Nils Svensson Sundberg (Familje-

⁴³ Sunne kyrkoarkiv AI:16 (fol. 14).

⁴⁴ Se SAOB (1893–, band 20, spalt P 1047) under planta. Plantage är detsamma som plantlave, en anordning för odling av plantor till utplantering.

⁴⁵ Sunne kyrkoarkiv AI:21 (fol. 10 och fol 18).

⁴⁶ Bodde i Svenstorp, se Sunne kyrkoarkiv AI:23 (fol. 18) och AI:25 (fol. 18), och sedan vid Rottnerostorpen, se Sunne kyrkoarkiv AI:27 (fol. 4) och AI:29 (fol. 13).

⁴⁷ Maria Nilsson Sundberg gifte sig den 3 juni 1816 i Karlstads stadsförsamling med trumslagaren Olof Bryntesson Blixt. Maria återfinns på ett tjugotal olika adresser i Karlstads stadsförsamling, som piga från 1811, se Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:14 (fol. 159), till sin död 1872. Maria bodde i en period på sin ålders höst hos sin brorson Anton Niklas Sundberg, biskop i Karlstad, se diskussion under Familjetabell 8.

tabell 4). Olof bodde i föräldrahemmet Trädgårdstorp vid Rottneros fram till ca 1776 då han står som utflyttad till Stockholm, men det finns i tillägg en notering »fl[yttat] 1779 om våren till tullinsp[ektorn] Gullberg i Karlstad«. ⁴⁸ Olof har inte återfunnits i Stockholm och inte heller i Karlstad 1779, ⁴⁹ men han återfinns när han gifte sig med Lovisa Dalström i Karlstads stadsförsamling den 9 oktober 1787 då han noteras som »landsgevaldiger». ⁵⁰ Olof Sundberg arbetade som landsgevaldiger i Karlstad fram till 1800, ⁵¹ då familjen flyttade till Solberg i Grava socken, Karlstads härad, Värmland, där Olof var verksam som kommissarie och kronolänsman fram till sin död 1807. ⁵²

Olof Sundbergs bror Nils Svensson Sundberg (Familjetabell 6) dog redan 1788 när Nils äldste son Sven var sju år, dottern Maria var fem år och den yngste sonen Nils ännu inte var född. Efter att barnens styvfar, Per Elofsson, dog 1798 återfinns Nils Svensson Sundbergs son Sven hemma hos Olof Sundberg i Karlstad från ca 1798, och de två andra barnen, Maria och Nils kom till familjen antagligen några år senare efter att Olof Sundberg med familj flyttat till Grava socken. ⁵³

Sven Nilsson Sundberg flyttade 1804 tillbaka till Karlstad som lärling hos hattmakaren Nils Fredrik Dalström, ⁵⁴ brorson till Olof Sundbergs hustru Lovisa Dalström. ⁵⁵ Det är därför tydligt att Olof och hans familj har haft ett stort inflytande över Sven och hans klassresa, antagligen både när det gällde bildning utöver att lära sig läsa och skriva då Olof var kronolänsman och genom att sörja för hans framtid genom en lärlingsplats hos en hattmakare i hustruns släkt.

Familjetabell 7. Olof Sundberg (1759–1807)

Olof Sundberg. Född den 25 november 1759 i Trädgårdstorp, Sunne socken och död den 29 mars 1807 i Solberg, Grava socken.

Gift den 9 oktober 1787 med *Lovisa Dalström*, »jungfru« från Karlstads stadsförsamling. Född den 7 januari 1765 i Karlstads stadsförsamling och död den 27 mars 1813 i Östra Stodene, Grava socken.

Barn:

- *Lena Maria.* Född den 23 mars 1790 i Karlstads stadsförsamling.
- *Karl Fredrik.* Född den 7 oktober 1795 i Karlstads stadsförsamling och död den 8 november 1796 därstädes.
- *Lovisa Regina.* Född den 6 september 1797 i Karlstads stadsförsamling och död den 13 augusti 1800 i Solberg, Grava socken.
- *Olof Magnus.* Född den 16 mars 1800 i Karlstads stadsförsamling.

⁴⁸ Sunne kyrkoarkiv AI:15 (fol. 8).

⁴⁹ Tullinspektorn Abraham Gullberg finns i Karlstad i perioden 1775–1779, se Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:8 (fol. 108). Husförhörslängder saknas dock för Karlstads stadsförsamling för perioden 1780–1789 så han har inte kunnat följas vidare i husförhörslängderna.

⁵⁰ Se SAOB (1893–, band 10, spalt G 361) under gevaldiger, här antagligen i betydelsen som poliskonstapel.

⁵¹ Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:9 (fol. 158), AI:10 (fol. 112) och AI:11 (fol. 170).

⁵² VA, Grava kyrkoarkiv AI:6 (fol. 146) och AI:7 (fol. 186). Husförhörslängder saknas för 1800 och 1801.

⁵³ Det kan dokumenteras att Sven finns hos Olofs familj i Karlstad från ca 1798, se Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:10 (fol. 112). Maria finns i Svenstorp, Sunne socken fram till 1801, se Sunne kyrkoarkiv AI:23 (fol. 18), och sedan hos Olof i Grava socken, se Grava kyrkoarkiv AI:6 (fol. 146) (husförhörslängd saknas för 1801). Den yngste sonen Nils återfinns i Svenstorp, Sunne socken fram till 1798, se Sunne kyrkoarkiv AI:21 (fol. 18), och i Grava kyrkoarkiv AI:6 (fol. 146) står det om honom »kom för 6 år sedan från Sunne socken«.

⁵⁴ Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv B:2 (fol. 3) och AI:12 (fol. 59).

⁵⁵ Lovisa föddes den 7 januari 1765 och hennes bror, skraddarmästaren Anders Dalström, den 12 augusti 1749 i Karlstads stadsförsamling som barn till skraddarmästaren Henrik Dalström och hans hustru Lena Greta Tiller. Nils Fredrik Dalström föddes den 27 april 1778 i Karlstads stadsförsamling som barn till Anders Dalström och hans första hustru, Ingrid Lisa Bollström.

- *Anna Lovisa*. Född den 3 september 1802 i Solberg, Grava socken.

Barnen som uppnådde vuxen ålder diskuteras i mer detalj då de liksom Sven Nilsson Sundberg också till viss del fortsatte den klassresa som deras far Olof Sundberg påbörjat. Den äldsta dottern Lena Marias make, Anders Lindgren, var stadsbefallningsman i Göteborg,⁵⁶ och Anna Lovisas make, Jonas Wallmo, var bruksförvaltare vid Gustafsströms bruk i Gåsborns socken, Färnebo härad.⁵⁷

Sonen Olof Magnus påbörjade sin yrkeskarriär som skrivare vid Liljendal, Rämmens socken i Färnebo härad, 1816–1818, sedan som bokhållare i Hällefors socken i Grythytte och Hällefors bergslag, Västmanland, 1818–1820 och vid Gustafsströms bruk i Gåsborns socken, Färnebo härad, 1820–1822.⁵⁸ Efter det återfinns Olof Magnus som inspektor vid Vägsjöfors bruk i Vitsands socken i Fryksdals härad, 1822–1832.⁵⁹ Olof Magnus arbetade sedan som bankobokhållare i Karlstad, 1832–1850.⁶⁰ Efter det finns Olof Magnus som bankobokhållare i Gräsås i Alsters socken i Väse härad, Värmland, 1850–1851, och i Billingsberg i Stavnäs socken, Gillbergs härad i Värmland, 1851–1852.⁶¹ Till sist återfinns Olof Magnus som (f. d.) bankobokhållare i Karlstad 1852–1859, i Bråne i Grums socken, Grums härad i Värmland, 1859–1860, och i Karlstad 1860–1863.⁶²

Vi har därmed följt Sven Nilsson Sundberg genom hans barndom hos föräldrarna och senare hos farbrodern Olof Sundberg. Tanken att Olof Sundberg med familj har haft ett betydande inflytande över Svens framtid stärks av att Olofs barn eller barnens make innehade yrken som stadsbefallningsman, bankobokhållare och bruksförvaltare.

Hattmakaren Sven Nilsson Sundberg (1781–1852)

Efter att Sven Nilsson Sundberg tillbringat en period hos sin farbror Olof Sundberg (Familjetabell 7) återfinns Sven som lärling hos hattmakaren Nils Fredrik Dalström i Karlstad N:o 40 i perioden 1804–1808.⁶³ I perioden 1808–1809 är Sven listad bland stadens gesäller, och noteras som utflyttad till Göteborg år 1809.⁶⁴

Det är oklart vilket år Sven Nilsson Sundberg flyttade till Uddevalla i Bohuslän.⁶⁵ I den första husförhörslängden för Uddevalla för perioden 1812–1814 återfinns Sven som gesäll hos hattmakaren Peter Widegren i Uddevalla N:o 188 senast från 1813.⁶⁶ En ledtråd kan vara att Peter Widegren med hustru flyttade till Uddevalla den 22 december 1811.⁶⁷

---

⁵⁶ Lena Maria Sundberg gifte sig med Anders Lindgren den 31 juli 1808 i Grava socken. Familjen återfinns i Partille socken, Sävedals härad i Västergötland, 1817–1820, se GLA, Partille kyrkoarkiv AI:8 (fol. 68), och i Örgryte socken, Sävedals härad, 1821–1831, se GLA, Örgryte kyrkoarkiv AI:4 (fol. 73), AI:5 (fol. 37 och 57), AI:6 (fol. 125 och 77), AI:7 (fol. 174) och AI:8 (fol. 273).

⁵⁷ ÖÄ (1892, band 8, s. 470–477), Anna Lovisa Sundberg och hennes barn är nämnda på s. 474 i artikeln om Wallmo, hennes makes släktnamn. Se VA, Gåsborns kyrkoarkiv AI:5 (fol. 86), AI:6 (fol. 82), AI:7 (fol. 101), AI:8 (fol. 117) och AI:9 (fol. 112 och 111).

⁵⁸ Liljendal: VA, Rämmens kyrkoarkiv AI:4 (fol. 1); Hällefors: ULA, Hällefors kyrkoarkiv AI:8 (fol. 1); Gustafsström: Gåsborns kyrkoarkiv AI:6 (fol. 82).

⁵⁹ VA, Fryksände kyrkoarkiv AI:15 (fol. 303) och VA, Vitsands kyrkoarkiv AI:1 (fol. 106). Vitsands socken bildades 1822 genom en utbrytning från Fryksände socken.

⁶⁰ Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:18 (fol. 99), AI:19 (fol. 79, 89 och 205), AI:20 (fol. 216) och AI:21 (fol. 226, 147, 394 och 314).

⁶¹ Gräsås: VA, Alsters kyrkoarkiv AI:23 (fol. 81) och AI:24 (fol. 79); Billingsberg: VA, Stavnäs kyrkoarkiv AI:18b (fol. 115).

⁶² Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:22 (fol. 457 och 30), AI:23 (fol. 40, 248, 87 och 59); Grums kyrkoarkiv AI:16 (fol. 273) och AI:18 (fol. 297); Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:23 (fol. 60) och AI:25 (fol. 66).

⁶³ Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:12 (fol. 59) och AI:13 (fol. 69).

⁶⁴ Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:13 (fol. 454) och B:2 (fol. 43).

⁶⁵ Sven har inte återfunnits i inflyttningslängderna för den aktuella perioden 1809–1813, se GLA, Uddevalla kyrkoarkiv B:1 och B:2.

⁶⁶ Uddevalla kyrkoarkiv AI:1 (fol. 59).

⁶⁷ Uddevalla kyrkoarkiv B:1 (fol. 185).

Det är också oklart vid exakt vilken tidpunkt Sven Nilsson Sundberg etablerade egen verksamhet som hattmakare, men det skedde innan 1816 när familjen fortfarande bodde i Uddevalla N:o 188.⁶⁸ Omkring år 1823 flyttade familjen till Uddevalla N:o 195,⁶⁹ där de sedan blir boende.⁷⁰

Sven Nilsson Sundbergs mor Karin Nilsdotter (Familjetabell 6) bodde hos Svens familj under sin ålderdom från 1818 fram till sin död den 6 september 1834.⁷¹ Karin dog i kolera under Sveriges första koleraepidemi, men lyckligtvis var hon den enda i familjen som dog i epidemin som drabbade framför allt Sveriges städer hårt under sommaren 1834.⁷²

Sven och Sara fick fyra barn av vilka den kommande ärkebiskopen Anton Niklas var det äldsta, född den 27 maj 1818. Anton Niklas växte därmed upp med sin farmor, Karin Nilsdotter, boende i hemmet. Sara dog redan 1839 i en ålder av 49 år i »gikt« och Sven dog den 16 maj 1852 vid 71 års ålder.

Familjetabell 8. Sven Nilsson Sundberg (1781–1852)

Sven Nilsson Sundberg. Född den 26 mars 1781 i Svenstorp, Sunne socken och död den 16 maj 1852 i Uddevalla N:o 195, Uddevalla. Hattmakarmästare i Uddevalla.

Gift den 22 november 1816 med *Sara Katarina Lund* i Uddevalla. Född ca 1789⁷³ och död den 7 november 1839 i Uddevalla N:o 195, Uddevalla.

Barn:

- *Anton Niklas.* Född den 27 maj 1818 i Uddevalla N:o 188, Uddevalla och död den 2 februari 1900 i Uppsala domkyrkoförsamling. Ärkebiskop.
- *Karolina Maria.* Född den 16 oktober 1820 i Uddevalla N:o 188, Uddevalla och död den 16 september 1891 i Uddevalla N:o 270. Gift, ett barn.⁷⁴
- *Bernhardina Sofia.* Född den 1 september 1825 i Uddevalla N:o 195, Uddevalla och död den 6 december 1898 i Annedal, Uddevalla. Gift, elva barn.
- *Svante Ludvig.* Född den 1 september 1827 i Uddevalla N:o 195, Uddevalla och död den 7 november 1828 därstädes.

Vi kommer inte att diskutera Anton Niklas liv och karriär i mer detalj än vad som återges i introduktionen till artikeln då det finns utmärkta artiklar på det temat i framför allt Edestams herdaminne för Karlstad stift och i Anders Jarlerts relativt nyskrivna artikel i Svenskt biografiskt lexikon (se not 2). Det finns dock ett par detaljer i Anton Niklas rela-

---

⁶⁸ I Uddevalla kyrkoarkiv AI:2 (fol. 131), som innehåller husförhörlängden för perioden 1813–1816, är »gesäll« överstruket och ersatt med »hattm[akare]«.

⁶⁹ Uddevalla N:o 188: Uddevalla kyrkoarkiv AI:3 (fol. 237). Uddevalla N:o 195: Uddevalla kyrkoarkiv AI:3 (fol. 245).

⁷⁰ Uddevalla kyrkoarkiv AI:3 (fol. 245), AI:5 (fol. 283), AI:7 (fol. 295), AI:9 (fol. 175) och AI:11 (fol. 301).

⁷¹ Karin Nilsdotter noteras som inflyttad till Uddevalla år 1824, se Uddevalla kyrkoarkiv B:2 (fol. 97), och återfinns hos sonen Sven, se Uddevalla kyrkoarkiv AI:3 (fol. 237 och 245), AI:5 (fol. 283) och C:7 (fol. 895). Enligt utflyttningslängden för Sunne år 1823, se Sunne kyrkoarkiv B:1 (fol. 117), flyttade Karin dock redan 1818 som också överensstämmer med husförhörlängden, se Sunne kyrkoarkiv AI:29 (fol. 13). Det kan därmed antas att Karin återfinns i Uddevalla hos sonen Sven från 1818, samma år som Anton Niklas föddes.

⁷² Kuuse och Dahlin (2008, s. 76ff).

⁷³ Sara Katarina Lund anges i husförhörlängderna, se Uddevalla kyrkoarkiv AI:3 (fol. 237 och 245), AI:5 (fol. 283) och AI:7 (fol. 295), vara född den 29 december 1789 i Uddevalla, men hon kan inte återfinnas i motsvarande födelsebok. Det bör också noteras att i samma husförhörlängder anges makens, Sven Nilsson Sundberg, födelseplats till Karlstad, vilket är fel då han föddes i Sunne socken, så den informationens tillförlitlighet kan ifrågasättas.

⁷⁴ Karolina Maria Sundberg gifte sig den 5 augusti 1859 i Uddevalla med Hans Engelke, possessionat (i betydelsen godsägare eller innehavare av större lantegendom, se SAOB (1893–, band 20, spalt p 1539)) i Kodebacken i Bäve socken, Lane härad i Bohuslän, se GLA, Bäve kyrkoarkiv AI:6 (fol. 197), AI:7 (fol. 85) och AI:8 (fol. 102). Deras enda barn, Anton Engelke, född den 2 juli 1860 i Kodebacken, dog vid endast nio års ålder den 9 juli 1869, också i Kodebacken.

tioner till sina släktingar som framkommer av föreliggande studie av främst kyrkoarkiven. Anton Niklas var biskop i Karlstad under den stora stadsbranden 1865. Anton Niklas faster, änkan och fattighjonet Maria Nilsdotter Sundberg (anges som barn i Familjetabell 6), som levde tillsammans med sin dotter, Maria Kajsa Blixt, och dotterns oäkta dotter, Ida Amalia Borgstedt, bodde efter stadsbranden 1865 hos Anton Niklas och hans fru, Clara Christina Charlotta Koch, i biskopsgården i Karlstad fram till att Anton Niklas flyttade till Uppsala som ärkebiskop 1871.⁷⁵

Anton Niklas hade inga egna barn men han hade stor betydelse för systemen Bernhardina Sofias familj. Jonas Radhe och Bernhardina Sofia hade elva barn varav tio nådde vuxen ålder.⁷⁶ Jonas Radhe var urmakarmästare och handlande i Uddevalla, men mycket tyder på att familjen i varje fall i perioder hade ekonomiska problem. Sonen Anton bodde på Gustafsbergs barnhus i Uddevalla i perioden 1861–1866,⁷⁷ innan han flyttade till konsularagenten Grave Josias Sundberg i Lysekil.⁷⁸ Under sin tid som ärkebiskop ägde Anton Niklas i en period den fastighet i Uddevalla, N:o 36 Annedal, där hans syster Bernhardina Sofia bodde med familj.⁷⁹ Dessutom bodde maken Jonas Radhe hos sonen Karl Magnus i Lysekil och verkade som timmerhandlande i perioden 1888–1896, och bodde därmed inte hos sin familj.⁸⁰

Flera av barnen bodde också i perioder hos Anton Niklas och hans hustru, ibland som studenter. Detta är svårt att dokumentera fullt ut då barnen oftast var skrivna hos föräldrarna även om de vistades hos släktingar på annan ort, men det finns några exempel.⁸¹ För Sven Olof anges »vistas i Lund« i husförhörslängder för perioderna 1850–1859 och 1861–1865.⁸² I den senare husförhörslängden anges »vistas i Lund« också för sonen Knut. I en senare husförhörslängd för perioden 1865–1870 anges Sven Olof som »student i Lund« och Knut som »studerande i Carlstad« under en period som Anton Niklas var biskop i Karlstad.⁸³ I tillägg finns det uppgifter i längderna om att flera av barnen bodde i ärkebiskopshuset i Uppsala domkyrkoförsamling där Anton Niklas bodde från 1870: Sven Olof Radhe noteras som rådman och vice häradshövding runt 1880 innan han blev borgmästare i Uppsala, och Knut Radhe noteras som studerande och fil. kand. innan han flyttade till Jakobs församling i Stockholm 1884.⁸⁴ Berta Cecilia Radhe noteras som fröken när hon flyttade in i ärkebiskopshuset 1893.⁸⁵ Anders Radhe är dock det av barnen som bodde längst tid i ärkebiskopshuset från senast 1889 och fram till 1898.⁸⁶

---

⁷⁵ Anton Niklas Sundberg: Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI:25 (fol. 2) och AI:27 (fol. 338). Maria Nilsdotter Sundberg (skrivs som Maja Blixt f. Sundberg): Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv AI.25 (fol. 3) och AI:27 (fol. 339).

⁷⁶ SSK (1913, s. 864, släkten Radhe).

⁷⁷ Uddevalla kyrkoarkiv AI:15 (fol. 138) och AI:17 (fol. 192).

⁷⁸ GLA, Lysekils kyrkoarkiv AI:6 (fol. 140). Grave Josias Sundberg var halvkusin till Anton Niklas Sundberg då han var son till Per Persson. Per Persson hade anammat efternamnet Sundberg efter sin mors förste make, Nils Svensson Sundberg (Familjetabell 6), då han var hattmakargesäll hos sin halvbror, hattmakaren Sven Nilsson Sundberg i Uddevalla, se Uddevalla kyrkoarkiv AI:3 (s. 236). För betydelse av konsularagent, se SAOB (1893–, band 14, spalt K 2227) under konsular-

⁷⁹ Uddevalla kyrkoarkiv AI:23 (fol. 226), AI:25 (fol. 271) och AIIa:4 (fol. 136). Bernhardina Sofias make, Jonas Radhe, är tidigare ägare till N:o 36 Annedal. Efter Anton Niklas övertog Jonas Radhes och Bernhardina Sofias dotter, bokhållaren Anna Katarina Radhe, fastigheten och fadern Jonas Radhe noteras som hyresgäst.

⁸⁰ Lysekils kyrkoarkiv AI:9 (fol. 214) och AI:10 (fol. 225).

⁸¹ Som referens bodde Anton Niklas i Lund 1849–1864, i Karlstad 1864–1870 och i Uppsala 1870–1900, se SBL (1918–, band 34, s. 195, artikel av A. Jarlert).

⁸² Uddevalla kyrkoarkiv AI:11 (s. 290) och AI:14 (fol. 110).

⁸³ Uddevalla kyrkoarkiv AI:16 (fol. 230).

⁸⁴ ULA, Uppsala domkyrkoförsamlings arkiv AIac:6 (fol. 205).

⁸⁵ Uppsala domkyrkoförsamlings arkiv AIac:11 (fol. 250).

⁸⁶ Uppsala domkyrkoförsamlings arkiv AIb:32 (opaginerad; AD bildid: v126596.b95) och AIb:59 (opaginerad; AD bildid: v126623.b101).

I stark kontrast till bilden att systemen Bernhardina Sofias familj levde under knappa ekonomiska förhållanden nådde en del av barnen betydande positioner i samhället, vilket är svårt att se att de hade kunnat uppnå utan ärkebiskop Anton Niklas stöd och inflytande. Sven Olof Radhe blev borgmästare i Uppsala, Knut Radhe blev hovintendent vid kungliga slottet i Stockholm och var gift med statsministerdottern Helena Kristina Thyselius i hennes tredje gifte, Anders Radhe blev vice häradsförvaldare i Uppsala och var gift med Greta Adelaide Rettig, och till sist, Karl Magnus Radhe var i tillägg till handlande i Lysekil också tysk konsularagent.⁸⁷

Vi har därmed dokumenterat ärkebiskop Anton Niklas Sundbergs plats i släkträdets och dessutom gett en inblick i hans betydelse för sin närmaste familj.

Diskussion och slutsatser

Släktnamnet Sundberg användes för första gången av två bröder, Nils och Sven som antogs som lärlingar i trädgården på Läckö slott på Kållandsö i Västergötland. Antagandet i Edestams herdaminne att namnet Sundberg hade en koppling till Sunne socken är därmed inte riktigt.⁸⁸ Det är i och för sig inget orimligt antagande att efternamnet Sundberg skulle kunna varit taget baserat på Sunne sockens tidigare namn Sund och Anton Niklas farfar var torpare under Rottneros, men hans farfars far var den Sven Olsson Sundberg som antogs som lärling i trädgården vid Läckö slott och som var trädgårdsmästare vid Rottneros.

Anor med släktnamnet Sundberg till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg har dokumenterats och de fel och missförstånd som finns i den tryckta litteraturen har diskuterats. Det har också pekats på att de riktiga förhållandena har varit kända, möjligtvis i en begränsad krets, men trots det sprids de fel som finns i litteraturen som ogräs på nätet i diverse släkträd. Det visar på vikten av litteratur där källorna redovisas systematiskt och att alltför mycket släktforskning, som i och för sig är riktigt, inte dokumenteras på ett systematiskt sätt som är tillgängligt för andra släktforskare.

Anton Niklas Sundbergs klassresa från att hans far, Sven Nilsson Sundberg, var torparson från Sunne till att Anton Niklas som ärkebiskop och politiker var en av Sveriges mest kända och inflytelserika män under Oscar II:s regeringstid är anmärkningsvärd. Vi har pekat på några aspekter som kan ha varit viktiga och då framför allt på att fadern Sven Nilsson Sundberg under en del av sin barndom växte upp hos sin farbror, Olof Sundberg, som var kronolänsman och därmed hade tagit ett första steg på den klassresa som Anton Niklas avslutade. Olof Sundbergs familj hjälpte Sven med att få lärlingsplats hos hattmakaren Nils Fredrik Dalström i Karlstad då Nils Fredrik var brorson till Olof Sundbergs hustru Lovisa Dalström. Det kan därmed fastslås att klassresan från torparson i Sunne bestod av tre steg: kronolänsman Olof Sundberg (1759–1807), hans brorson hattmakaren Sven Nilsson Sundberg (1781–1852) och ärkebiskop Anton Niklas Sundberg (1818–1900).

Med »tre Sven Sundberg« i artikelns titel avses den i litteraturen felaktigt utpekade fadern till ärkebiskop Anton Niklas Sundberg, Sven Jonasson Sundberg, hans kusin, Sven Nilsson Sundberg, som var far till Anton Niklas, samt deras farfar, Sven Olsson Sundberg, som tillsammans med sin bror tog familjenamnet Sundberg.

---

⁸⁷ Sven Olof: Uppsala domkyrkoförsamlings arkiv AIab:5a (fol. 302) och AIab:7 (fol. 365). Knut: SSA, Hovförsamlingens arkiv AIa:8 (fol. 233). Anders: Uppsala domkyrkoförsamlings arkiv AIac:15b (fol. 292); se också SSK (1912, del 2, s. 565, släkten Rettig). Karl Magnus: Lysekils kyrkoarkiv AI:9 (fol. 214) och AI:10 (fol. 225).

⁸⁸ Edestam (1975, s. 112).

Käll- och litteraturförteckning

Otryckta källor

[GLA=] Landsarkivet i Göteborg

- Bäve kyrkoarkiv (SE/GLA/13076)
  - AI:6 Husförhörslängd 1854–1860
  - AI:7 Husförhörslängd 1861–1867
  - AI:8 Husförhörslängd 1868–1879
  - C:1 Födelse- och dopbok 1812–1860
  - C:2 Födelse- och dopbok 1861–1870
- Lysekils kyrkoarkiv (SE/GLA/13348)
  - AI:6 Husförhörslängd 1867–1870
  - AI:9 Husförhörslängd 1885–1893
  - AI:10 Husförhörslängd 1894–1898
- Otterstads kyrkoarkiv (SE/GLA/13420)
  - C:1 Födelse- och dopbok 1684–1716
  - C:2 Födelse- och dopbok 1722–1741
  - C:3 Födelse- och dopbok 1742–1855
- Partille kyrkoarkiv (SE/GLA/13423)
  - AI:8 Husförhörslängd 1812–1821
- Senäte kyrkoarkiv (SE/GLA/13458)
  - C:1 Födelse- och dopbok 1684–1722
- Tådene kyrkoarkiv (SE/GLA/13586)
  - C:1 Födelse- och dopbok 1695–1710
- Uddevalla kyrkoarkiv (SE/GLA/13595)
  - AI:1 Husförhörslängd 1812–1814
  - AI:2 Husförhörslängd 1813–1816
  - AI:3 Husförhörslängd 1817–1825
  - AI:5 Husförhörslängd 1825–1834
  - AI:7 Husförhörslängd 1835–1843
  - AI:9 Husförhörslängd 1843–1850
  - AI:11 Husförhörslängd 1850–1859
  - AI:14 Husförhörslängd 1861–1865
  - AI:15 Husförhörslängd 1861–1865
  - AI:16 Husförhörslängd 1865–1870
  - AI:17 Husförhörslängd 1865–1870
  - AI:23 Husförhörslängd 1881–1889
  - AI:25 Husförhörslängd 1890–1897
  - AIIa:4 Församlingsbok 1897–1900
  - B:1 In- och utflyttningslängd 1786–1812
  - B:2 In- och utflyttningslängd 1812–1826
  - C:7 Födelse- och dopbok 1812–1860
  - C:10 Födelse- och dopbok 1881–1891
  - F:1 Död- och begravningsbok 1895–1901
- Örgryte kyrkoarkiv (SE/GLA/13678)
  - AI:4 Husförhörslängd 1821–1823
  - AI:5 Husförhörslängd 1822–1825
  - AI:6 Husförhörslängd 1825–1828
  - AI:7 Husförhörslängd 1828–1830
  - AI:8 Husförhörslängd 1831–1835

[KrA=] Krigsarkivet

- Generalmönsterrullor (SE/KrA/0023)
  - 564 Västgöta-Dals regemente 1719–1720
  - 565 Västgöta-Dals regemente 1721–1721
  - 566 Västgöta-Dals regemente 1725–1725
  - 567 Västgöta-Dals regemente 1729–1729

568 Västgöta-Dals regemente 1736–1742
825 Livregementets husarer 1807–1816
826 Livregementets husarer 1823–1823
827 Livregementets husarer 1826–1829
828 Livregementets husarer 1832–1835

[RA=] Riksarkivet

Mantalslängder 1642–1820 Örebro län 1642–1820 (SE/RA/55203/55203.19)
111 (1753), 112 (1754), 113 (1755), 114 (1756), 115 (1757), 116 (1758)

[SSA=] Stockholms stadsarkiv

Hovförsamlingens kyrkoarkiv (SE/SSA/0007)
AIIa:8 Församlingsbok 1911–1925

[ULA=] Landsarkivet i Uppsala

Hällefors kyrkoarkiv (SE/ULA/10427)
AI:8a Husförhörslängd 1816–1820
Knista kyrkoarkiv (SE/ULA/10527)
C:3 Födelse- och dopbok 1786–1815
Länsstyrelsen i Örebro län, Landskontoret del 1 1624–1900 (SE/ULA/11040/3)
EIII:23 Mantalslängder 1752
Uppsala domkyrkoförsamlings kyrkoarkiv (SE/ULA/11695)
AIab:5a Husförhörslängd, Kungsängsroten 1882–1887
AIab:7 Husförhörslängd, Kungsängsroten 1887–1893
AIac:6 Husförhörslängd, Fjärdingsroten 1878–1884
AIac:11 Husförhörslängd, Fjärdingsroten 1889–1893
AIac:15b Husförhörslängd, Fjärdingsroten 1894–1896
Alb:32 Husförhörförteckningar, årligen avlämnad av husvärdarna 1889
Alb:59 Husförhörförteckningar, årligen avlämnad av husvärdarna 1898
Vintrosa kyrkoarkiv (SE/ULA/11695)
AI:10 Husförhörslängd 1806–1810
AI:12 Husförhörslängd 1816–1820
AI:15 Husförhörslängd 1831–1835
AI:22 Husförhörslängd 1866–1870
C:4 Födelse- och dopbok 1813–1862
F:1 Död- och begravningsbok 1848–1859
F:2 Död- och begravningsbok 1862–1894

[VA=] Värmlandsarkiv

Alsters kyrkoarkiv (SE/VA/13007)
AI:23 Husförhörslängd 1846–1850
AI:24 Husförhörslängd 1851–1855
Brattfors kyrkoarkiv (SE/VA/13053)
C:1 Födelse- och dopbok 1737–1831
Bromanderska samlingen (SE/VA/50042)
49 Släktutredningar
Brunskogs kyrkoarkiv (SE/VA/13065)
CI:2 Födelse- och dopbok 1736–1781
By-Säffle kyrkoarkiv (SE/VA/13069)
AI:1 Husförhörslängd 1751–1754
CI:4 Födelse- och dopbok 1743–1779
Filipstads kyrkoarkiv (SE/VA/13110)
C:5 Födelse- och dopbok 1717–1742
Fryksände kyrkoarkiv (SE/VA/13131)
AI:15 Husförhörslängd 1820–1824
Grava kyrkoarkiv (SE/VA/13155)
AI:6 Husförhörslängd 1802–1807
AI:7 Husförhörslängd 1807–1811
CI:5 Födelse- och dopbok 1775–1843

- Grums kyrkoarkiv (SE/VA/13163)
AI:1 Husförhörslängd 1750–1756
AI:16 Husförhörslängd 1851–1860
AI:18 Husförhörslängd 1856–1864
- Gåsborns kyrkoarkiv (SE/VA/13174)
AI:5 Husförhörslängd 1815–1820
AI:6 Husförhörslängd 1820–1825
AI:7 Husförhörslängd 1826–1830
AI:8 Husförhörslängd 1831–1835
AI:9 Husförhörslängd 1836–1840
- Karlstads stadsförsamlings kyrkoarkiv (SE/VA/13275)
AI:8 Husförhörslängd 1775–1779
AI:9 Husförhörslängd 1790–1794
AI:10 Husförhörslängd 1795–1799
AI:11 Husförhörslängd 1800–1801
AI:12 Husförhörslängd 1801–1805
AI:13 Husförhörslängd 1805–1809
AI:14 Husförhörslängd 1810–1814
AI:18 Husförhörslängd 1831–1835
AI:19 Husförhörslängd 1836–1840
AI:20 Husförhörslängd 1841–1845
AI:21 Husförhörslängd 1846–1850
AI:22 Husförhörslängd 1851–1855
AI:23 Husförhörslängd 1856–1860
AI:25 Husförhörslängd 1861–1865
AI:27 Husförhörslängd 1866–1870
B:2 In- och utflyttningslängd 1804–1825
CI:2 Födelse- och dopbok 1730–1758
CI:3 Födelse- och dopbok 1758–1787
CI:4 Födelse- och dopbok 1788–1817
E:1 Lysnings- och vigselbok 1758–1828
FI:1 Död- och begravningsbok 1758–1797
FI:4 Död- och begravningsbok 1870–1889
- Kils häradsrätts arkiv (SE/VA/11168)
FIIa:5 Bouppteckningar 1792–1795
- Lysviks kyrkoarkiv (SE/VA/13349)
AI:1 Husförhörslängd 1765–1770
AI:2a Husförhörslängd 1769–1781
C:3 Födelse- och dopbok 1766–1793
- Norra Råda kyrkoarkiv (SE/VA/13399)
EI:1 Lysnings- och vigselbok 1726–1799
- Rämmens kyrkoarkiv (SE/VA/13442)
AI:4 Husförhörslängd 1817–1821
- Stavnäs kyrkoarkiv (SE/VA/13499)
AI:18b Husförhörslängd 1851–1855
- Sunne kyrkoarkiv (SE/VA/13512)
AI:9 Husförhörslängd 1757–1764
AI:10 Husförhörslängd 1757–1764
AI:15 Husförhörslängd 1776–1781
AI:16 Husförhörslängd 1781–1784
AI:17 Husförhörslängd 1784–1790
AI:20 Husförhörslängd 1790–1794
AI:21 Husförhörslängd 1795–1799
AI:22 Husförhörslängd 1795–1799
AI:23 Husförhörslängd 1800–1805
AI:25 Husförhörslängd 1805–1810
AI:26 Husförhörslängd 1805–1810
AI:27 Husförhörslängd 1810–1815

- AI:29 Husförhörslängd 1815–1821
AI:32 Husförhörslängd 1820–1825
B:1 In- och utflyttningslängd 1806–1829
C:5 Födelse- och dopbok 1748–1758
C:6 Födelse- och dopbok 1759–1774
C:7 Födelse- och dopbok 1774–1793
C:8 Födelse- och dopbok 1794–1819
C:9 Födelse- och dopbok 1820–1848
Vitsands kyrkoarkiv (SE/VA/13627)
AI:1 Husförhörslängd 1824–1830
Övre Ullereds kyrkoarkiv (SE/VA/13691)
F:2 Död- och begravningsbok 1770–1801
F:3 Död- och begravningsbok 1802–1861

Tryckta källor och litteratur

- Andersson, A., (1986), »Frågor. 1130. Uppgift sökes om förfäder till husaren Sven Sundberg...«, *Släkt och Hävd* 1986:2, s. 124. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.
- Bäckmark, M., (2016, andra upplagan), *Mantalsforska: Släktforskning i mantalslängder*, Handbok 8, Sveriges släktforskarförbund, Stockholm. ISBN: 978-91-88341-01-3.
- Edestam, A., (1975), *Karlstads stifts herdaminne från medeltiden till våra dagar, 1. Superintendenten och biskopar, domprostar, domkapitel m.m.*, Stiftshistoriska sällskapet i Karlstad, Karlstad. LIBRIS-ID: 9452.
- Kuuse, J. och Dahlin, B., (2008, rev. version), *Öppen vård i Mittenälvsborg då, nu och sedan: med fokus på Lerum. Del I. Provinsialläkartiden*, Privat utgivning.
- Lindahl, J. H., (1946), »Om hemmanen i Brunskog: Data från urkunder«, s. 142–180, *En bok om Brunskog*, Föreningen Brunskogsboken, Arvika. LIBRIS-ID: 1318394.
- Lundholm, M., (2016), *Källkritik och källhänvisningar*, Handbok 11, Sveriges släktforskarförbund, Stockholm. ISBN: 978-91-88341-02-0.
- Norelius, A., (1900), *Sundbergiana: en samling anekdoter hopförda af -- s*, Nordin & Josephson, Stockholm. LIBRIS-ID: 1664063 (originalversion), 21659283 (digitaliserad version).
- Petersson, O., (2008), *Anton Niklas Sundberg*, Uddevalla Hembygdsförenings Årsskrift.
- [SAOB=] Svenska akademien, (1893-), *Ordbok över svenska språket*, Lund. LIBRIS-ID: 8201689.
- [SBHL=] *Svenskt biografiskt handlexikon: alfabetiskt ordnade lefnadsteckningar af Sveriges namnkunniga män och kvinnor från reformationen till nuvarande tid. Senare delen, L-Ö; Samt Supplement* (1906, andra upplagan), Bonnier, Stockholm. LIBRIS-ID: 81314 (originalversion), 21501249 (digitaliserad version).
- [SBL=] (1918-), *Svenskt biografiskt lexikon*, B. Boëthius, B. Hildebrand och G. Nilzén, (red.), Svenskt biografiskt lexikon, Stockholm. LIBRIS-ID: 8200870.
- Skogsjö, H., (2004), »Om bryggor och bojar eller Konsten att släktforska utan att det blir fel«, *Kvalitet i släktforskningen*, nr 1, Sveriges släktforskarförbund.
- Skogsjö, H., (2019), *Släktforskning på riktigt*, Arkiv Digital, Lyrestad. LIBRIS-ID: lw6q1hf9jzfh9f63.
- [SSK =] (1911-), *Svenska släktkalendern*, Föreningen svenska släktkalendern. ISSN: 0348-419X.
- Svensson, V., (1959), *Sunne kyrka genom tiderna: Kulturfragment samlade av V. S.*, Ramströms tryckeri, Sunne. LIBRIS-ID: 1219272.
- Thurén, T., (1991), *Vetenskapsteori för nybörjare*, Runa Förlag, Stockholm. ISBN: 91-88298-03-5.
- Wieselgren, H., (1889), *Bilder och minnen*, F. & G. Beijers förlag, Stockholm. LIBRIS-ID: 379605 (originalversion), 18629058 (digitaliserad version).
- [ÖÄ=] Örnberg, V., (1884–1908), *Svensk släkt-kalender & Svenska ättartal*, Stockholm. LIBRIS-ID: 952204 & 1718096.